

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

**רישוי יצואני תוצרת
צמחית**

דצמבר 2017

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

רישוי יצואני תוצרת צמחית

דצמבר 2017

אושר על ידי הרגולטור:

גלעד אלירז, מנהל אגף סחר חוץ

אושר לביצוע על ידי:

שלמה בן אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר

עורכים:

ארנון אביטל וגיא מור, תחום מדיניות רגולציה – החטיבה למחקר, כלכלה

ואסטרטגיה

תקציר מנהלים

מסמך זה הוא תכנית ביצועית של משרד החקלאות ופיתוח הכפר להפחתת הנטל ברגולציה על יצואני תוצרת צמחית. הרגולציה כוללת משטר רישוי ליצואני תוצרת צמחית.

במסגרת גיבוש התכנית נבחנה תכלית הרגולציה והמטרות שהוא מיועד לקדם. נמצא שהמנגנון אינו משרת את התכליות שהרגולטור שואף לקדם. עם זאת, הוא יוצר נטל רגולטורי.

לכן הוחלט לבטל את חובת רישיון היצוא ואת המנגנונים הנלווים אליו. בנוסף, הוחלט לעדכן את הדרישות הרגולטוריות לעניין התשתיות באתרי הבדיקה כדי להבטיח תשתית נאותה. כמו כן המשרד יפעל כדי לייצר מנגנון לאיסוף מידע מן היצואנים, על מנת לאפשר בקרה על הענף, לזהות מגמות ולהתאים את המדיניות לשינויים במצב השוק.

התכנית צפויה לצמצם לחלוטין התהליכים הבירוקרטיים הכרוכים בעיסוק בקבלת רישיון ליצוא תוצרת צמחית. היא תפחית מן העומס המוטל על היצואנים ותסיר חסמים.

התכנית צפויה לקצר את זמני ההמתנה ב-100% ולהפחית 90% מן העלויות הישירות שהן 1,900,000 ₪ בשנה. בסך הכל צפויה הפחתה של 93% מכלל העלויות הבירוקרטיות הישירות.

תמצית הצעדים מתוך התכנית

צעד	סוגיה
<ul style="list-style-type: none"> • ביטול חובת רישוי יצואני תוצרת צמחית. • על מנת לאפשר הקלה זו, יעודכנו דרישות התשתית בתחנות הבדיקה (כמו בתי אריזה) כדי להבטיח תנאים נאותים לבדיקה ולטיפול בתוצרת. 	<p>משטר רישוי היצואנים מכביד ואינו משרת את מטרות הרגולטור</p>
<ul style="list-style-type: none"> • יוקם מנגנון לאיסוף מידע או לדיווח על נתוני המשולחים המיוצאים. 	<p>מחסור במידע מלא ומהימן על היצוא החקלאי</p>

תוכן עניינים

3	תקציר מנהלים .....
5	רקע כללי .....
6	חלק א' – פעילות הרגולטור .....
9	חלק ב' – סיכום תהליך השיח מול בעלי העניין .....
10	חלק ג' – תכנית המשרד להפחתת הנטל הרגולטורי .....
18	נספח א' – כימות הפחתת עלויות הרגולציה .....
19	נספח ב' – פירוט הסוגיות הרגולטוריות שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית .....
20	נספח ג' – תכנית עבודה לביצוע התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי .....

רקע כללי

בעקבות החלטת ממשלה מס' 2118, מתאריך 22.10.2014, שעניינה 'הפחתת הנטל הרגולטורי', נדרשים כלל משרדי הממשלה לבצע תכניות להפחתת הנטל הרגולטורי. מסמך זה מציג את עיקרי הנושאים שעלו בתהליך ואת תכנית משרד החקלאות ופיתוח הכפר ("משרד החקלאות" או "המשרד") להפחתת הנטל הרגולטורי המוטל על הציבור בתחום רישוי יצואני תוצרת צמחית.

תכנית זו גובשה על ידי הרגולטור ותבוצע על ידו בכפוף לכל דין.

חלק א' – פעילות הרגולטור

א. האינטרס הציבורי ועיקרי הפעילות של הרגולטור

1. המרכז לסחר חוץ במשרד החקלאות ופיתוח הכפר ("הרגולטור") אחראי על הנפקת רישיונות יצוא, עבור יצואנים של תוצרת צמחית. הרגולטור פועל כדי לשמור על היצוא הישראלי – להבטיח שהענף יהיה חזק, תחרותי ולשמור על כללי מסחר תקינים בין המגדלים והיצואנים. יצואנים של תוצרת צמחית חייבים לקבל רישיון יצוא מאת הרגולטור.
2. האינטרס הציבורי עליו אמון הרגולטור הוא הגנה על היצוא הישראלי וקידומו. רישוי היצואנים נועד לוודא שהיצואן ערוך לבצע תהליך יצוא סדור ותקין ושהתנהלות היצואן מול החקלאי תהיה הגונה.
3. התוצרת הצמחית עבורה הרגולטור מנפיק רישיונות יצוא מתחלקת לשניים: יצוא של תוצרת טרייה (פירות, ירקות, הדורים ותבלינים) ויצוא של חומרי ריבוי (דוגמת זרעים).

ב. הבסיס החוקי לפעילות

4. צו מתן רישיונות יצוא, 1940 אוסר על יצוא של סחורות מישראל, אלא אם ניתן רישיון יצוא עבור אותה סחורה.
5. צו יצוא חופשי, תשס"ז-2006 ("הצו") קובע שעל אף האמור בצו מתן רישיונות יצוא, 1940, מותר לייצא את הטובין המפורטים בתוספת הראשונה לצו אם הומצא לגביהם רישיון יצוא.
6. סמכות הרגולטור מעוגנת בתוספת הראשונה לצו, אשר מגדירה את המרכז לסחר חוץ כרשות מוסמכת להנפקת רישיונות יצוא למגוון סוגי טובין המפורטים בתוספת הראשונה.
7. המועצה לייצור צמחים ולשיווקם ("מועצת הצמחים" או "המועצה"), שהוקמה מכוח חוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), תשל"ג-1973 ("חוק המועצה") ופועלת מכוחו, מסייעת לרגולטור בביצוע משימותיו. סעיפים 31 ו-31א לחוק המועצה קובעים כי יצוא של צמחים טעון היתר מאת מועצת הצמחים, לפי הוראות, תנאים והגבלות שיקבע שר החקלאות. שר החקלאות מעולם לא קבע הוראות, תנאים והגבלות לעניין נושא זה ולכן סעיפים אלו של החוק לא הופעלו. לפיכך מועצת הצמחים פועלת עד היום כגורם מסייע לרגולטור בהנפקת רישיונות יצוא לפי הצו.
8. המועצה פועלת בהתאם ל"נוהל למתן היתר ליצור פירות, ירקות והדרים" שפרסמה.

ג. הפעילות המפוקחת ומאפייני קהל היעד

9. היקף היצוא של תוצרת טרייה עמד בשנת 2016 על 3.91 מיליארד ש"ח. היקף היצוא של חומרי ריבוי עמד בשנת 2016 על כ-160 מיליון ש"ח.
10. נכון לשנת 2016, יצואנים החזיקו בכ-1000 רישיונות יצוא שהרגולטור הנפיק.
11. תהליכי היצוא של תוצרת צמחית טרייה כוללים העברת התוצרת לבית אריזה או טרנזיט ("אתרי בדיקה"). באתרי הבדיקה התוצרת הטרייה ממוינת, נבדקת, נארזת ומסומנת. משם התוצרת מועברת לנמלי האוויר

והים לצורך שילוחה אל מדינת היעד.¹ יצואנים של תוצרת צמחית טרייה יכולים להיות החקלאים עצמם או תאגידיים בבעלות חקלאים וכן עוסקים הפעילים בתחום היצוא והסחר הבין לאומי. חלק מן העוסקים ביצוא (הן חקלאים והן יצואנים) מחזיקים בבעלות על אתרי בדיקה ואחרים משתמשים בשירותיהם של אתרי בדיקה אחרים. עיקר תהליכי היצוא ורוב היצואנים משתייכים לקבוצה זו.

12. הסוגים השונים של תוצרת טרייה טרייה לייצוא מאופיינים בדפוסי שיווק שונים כמו גם בשונות מסוימת מבחינת יעדי השיווק וקהל הלקוחות בשווקי היעד. לכן, ענף יצוא התמרים מתנהג אחרת מענף יצוא הפלפלים או מענף יצוא השקדים. בהתאם, גם זהות היצואנים, מספרם והיקף הפעילות שלהם משתנה בין ענף לענף.

13. תהליכי היצוא של חומרי הריבוי כוללים אריזת המשלוחים באתר היצור שלהם (במשתלה או בחברת הזרעים). משם התוצרת מועברת לנמלי האוויר והים לצורך שילוחה אל מדינת היעד. שתילים מאופיינים באורך חיי מדף קצרים ועל כן רובם ככולם מיוצאים בהובלה אווירית.² היצוא של חומרי ריבוי מבוצע בעיקר על ידי חברות המפתחות ומגדלות זרעים וחומרי ריבוי אחרים.

ד. תיאור פעילות הרגולטור

14. בהתאם להוראות הצו, יצוא של תוצרת צמחית מהסוגים המנויים התוספת הראשונה חייבים ברישיון יצוא מאת הרגולטור. עם השנים התגבש תהליך העבודה במסגרתו מועצת הצמחים מסייעת לרגולטור בהפעלת סמכותו להנפיק רישיונות יצוא. בקשות לרישיון יצוא מוגשות אל מועצת הצמחים, אשר בודקת אותן ומעבירה לרגולטור המלצה האם להנפיק רישיון יצוא למבקש.

1.1. רישוי יצואני תוצרת צמחית טרייה

15. תחילה היצואן פונה אל מועצת הצמחים ומגיש טפסים ומסמכים שונים דוגמת תעודת זהות או תעודת התאגדות והעתקי הסכמים עם מגדלים המעידים על היקף התוצרת ליצוא שנרכשה מהמגדל.

16. מועצת הצמחים בודקת את הבקשה שהוגשה ואת נספחיה, ולאחר מכן מעבירה לרגולטור המלצה לעניין הנפקת רישיון יצוא. רישיון היצוא הוא שנתי ולכן יש לחדשו פעם בשנה. התהליך זהה ליצואנים חדשים וותיקים.

17. לרגולטור אין מערך המאפשר לו לבצע בדיקה פרטנית של כל יצואן והוא נסמך במידה רבה על המלצת המועצה.

2.2. רישוי יצואני חומרי ריבוי

18. על פי הצו יצואן אשר מעוניין ליצא שתילים וחומרי ריבוי, נדרש להחזיק ברישיון יצוא עבור כל סוג מוצר ומדינת יעד.

19. במקור, רישיונות אלו נועדו להגן מפני יצוא ללא זיכיון של זנים אשר נמצאים בבעלות מינהל המחקר של משרד החקלאות (מכון וולקני). כתנאי להנפקת הרישיון היה על היצואן להראות אישור ממכון וולקני על כך ששילם את התמלוגים או את דמי השימוש בזן שפותח ונרשם על שמו.

¹ להרחבה ראו: משרד החקלאות "התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי – פיקוח על יצוא תוצרת טרייה" (2017). זמין ב: <https://goo.gl/eKToRD>

² להרחבה ראו: משרד החקלאות "התכנית המשרדית להפחתת נטל רגולטורי – פיקוח שתילים וחומר ריבוי" (2017); משרד החקלאות "התכנית המשרדית להפחתת נטל רגולטורי – פיקוח על ייצור, יבוא ושיווק זרעים" (2017). זמין ב: <https://goo.gl/eKToRD>

20. נמצא שכיום בדיקה זו איננה מבוצעת עוד. מבדיקה שנעשתה בתוך המשרד ועם השתלנים עלה כי רישוי יצואני חומרי הריבוי מהווה בעיקר חובה בירוקרטית.

ד.3. רגולטורים משיקים

21. ישנן מספר יחידות אשר משיקות לפעילות הרגולטור :
22. **השירותים להגנת הצומח ולביקורת במשרד החקלאות:** אשר משמשים כגורם הפיקוח המרכזי בכל הנוגע לפיקוח מקצועי על יצוא של תוצרת צמחית, וזאת מכוח החוק לפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו, התשי"ד-1954. במסגרת תפקידם מבוצע פיקוח על יצוא של תוצרת צמחית טריה ושל חומרי ריבוי. הפיקוח כולל ביקורת שדות, פיקוח על אתרי הבדיקה, ביצוע פעולות ביקורת יצוא באתרי הבדיקה, הנפקת תעודות בריאות (פיטוסניטריות), תעודות איכות ואישורים שונים. השירותים להגנת הצומח ולביקורת פועלים הן בהתאם לחוק הישראלי והן בהתאם להתחייבויות הבין לאומיות של מדינת ישראל כלפי מדינות היעד של התוצרת. לאורך השנים השירותים להגנת הצומח ולביקורת עוסקים בביקורת בריאות ואיכות של התוצרת הטריה המיוצאת ממדינת ישראל. המבקרים של שירות הביקורת מבצעים פיקוח על משלוחים – הם בודקים את הטובין ואת אופן הסימון ומנפיקים תעודות בהתאם לכך.³
23. **הרשות לתכנון (כפרי אזורי) במשרד החקלאות:** בכל הנוגע לפיקוח על הליכי תכנון ובניה של מבנים חקלאיים, מהווה הרשות לתכנון כגורם המפקח המרכזי.⁴ לעניין רישוי היצואנים רלוונטיים היבטי הפיקוח על התכנון והבניה של אתרי בדיקה. מסמך המדיניות שפרסמה הרשות לתכנון כולל הוראות לגבי התכנון וההקמה של בתי אריזה, לרבות מיקום, גודל, תכנית ורכיבי המבנה (כדוגמת: אולם עבודה עם מסוע ועמדת שקילה, שטח שירות נפרד מאולם האריזה, חדר קירור, תאורה וכו').⁵
24. **מועצת הצמחים,** אשר כמפורט לעיל משמשת כגורם מסייע לרגולטור.

³ להרחבה ראו: משרד החקלאות "התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי – פיקוח על יצוא תוצרת טריה" (2017). זמין ב:

<https://goo.gl/eKToRD>

⁴ ראו: משרד החקלאות "התכנית המשרדית להפחתת נטל רגולטורי – תכנון ובניה של מבנים חקלאיים" (2016). זמין ב:

<https://goo.gl/eKToRD>

⁵ משרד החקלאות, הרשות לתכנון כפרי אזורי "מדיניות, הנחיות וקריטריונים לתכנון מבנים חקלאיים" (2013).

חלק ב' – סיכום תהליך השיח מול בעלי העניין

25. השיח מול בעלי העניין נעשה על ידי תחום מדיניות רגולציה. איסוף המידע נעשה בשלושה שלבים. בשלב הראשון נערכו שיחות, סיורים ופגישות עם בעלי העניין בכדי ללמוד על התהליך מנקודת מבטם ובכדי לזהות סוגיות רגולטוריות. בשלב השני נערך שולחן עגול שכלל דיון על התהליך והסוגיות בהן נתקלו בעלי העניין. בשלב השלישי נערכו ראיונות ופגישות השלמה. מיפוי הסוגיות נעשה לפי המדריך הממשלתי להפחתת הנטל הרגולטורי. להלן תיאור תמציתי של תהליך איסוף המידע בציר בעלי העניין.
26. תחילה בוצע מיפוי של בעלי העניין הרלוונטיים. נמצא שבעלי העניין שמושפעים מן התהליך הם בעיקר יצואנים הכוללים חקלאים העוסקים ביצוא התוצרת שלהם וכן יצואנים שרוכשים את התוצרת מן החקלאי.
27. לאחר זיהוי המאפיינים המרכזיים של בעלי העניין יחד עם הרגולטור, נעשתה פנייה באמצעים הבאים:
- 27.1. בחודשים דצמבר 2016 – ינואר 2017 פורסמה הזמנה להשתתף בשיח;
  - 27.2. נערכה פנייה יזומה לבעלי עניין על בסיס נתונים של יחידות המשרד העוסקות בפיקוח על יצוא תוצרת צמחית;
  - 27.3. בנוסף בוצעו פניות לבעלי העניין באמצעות הגורמים הבאים:
    - 27.3.1. נציגות הוועדות החקלאיות;
    - 27.3.2. התאחדות הארגונים הכלכליים הקיבוציים;
    - 27.3.3. איגוד לשכות המסחר;
    - 27.3.4. מנהלי מחוזות משרד החקלאות.
28. תחום מדיניות רגולציה קיים ראיונות עם בעלי העניין, בהם התבקשו לתאר תהליכים רגולטורים מרכזיים, את מידת ההכבדה שכרוכה בהם, סוגיות ברגולציה ואפשרויות לטיפול ולשיפור הסוגיות. בין היתר התקיימו המפגשים הבאים:
- 28.1. ביום 22.12.2016 התקיים שולחן עגול עם חקלאים, בתי אריזה ויצואנים בערבה במשרדי הועדה החקלאית של הערבה.
  - 28.2. ביום 16.1.2017 התקיים שולחן עגול עם יצואנים ועמילי מכס במשרד החקלאות בבית דגן.
  - 28.3. ביום 17.1.2017 התקיים שולחן עגול עם יצואנים, מגדלים ובתי אריזה של איזור הדרום במפעלי יח"מ.
  - 28.4. ביום 19.1.2017 התקיים שולחן עגול עם יצואנים, מגדלים ובתי אריזה של איזור הצפון במשרדי מחוז העמקים של משרד החקלאות.
  - 28.5. ביום 22.1.2017 התקיים שולחן עגול עם יצואנים, מגדלים ובתי אריזה של איזור המרכז במשרד החקלאות בבית דגן.
  - 28.6. ביום 26.2.2017 התקיימה פגישה עם נציגות ארגון מגדלי הירקות.
  - 28.7. ביום 27.3.2017 התקיימה פגישה עם נציגי הוועדות החקלאיות וחקלאים מאיזורים שונים בארץ.
29. בחודשים מרץ עד ספטמבר 2017 נערכו פגישות וראיונות השלמה עם מספר בעלי עניין, על מנת להשלים את התמונה בכל הנוגע לסוגיות ולסיבותיהן.

חלק ג' – תכנית המשרד להפחתת הנטל הרגולטורי

א. כללי

31. במסגרת גיבוש התכנית נבחנה תכלית הרגולציה והמטרות שהיא מבקשת לקדם. יוער שמדובר בתחום רגולטורי שלא השתנה משמעותית בשנים האחרונות ולכן הוא נבחן לאחרונה בהזדמנויות שונות.
32. כך למשל, הוועדה לבחינת מערך הפיקוח על הייצוא בשירותים להגנת הצומח ולביקורת שבחנה בשנת 2014 את צרכי הפיקוח על תוצרת חקלאית ליצוא ואת המשתמע מכך לגבי מבנה ותפקוד מערך הפיקוח על הייצוא בשירותים להגנת הצומח ולביקורת, עמדה על כך שמבחינה פורמלית קיים כפל סמכויות בנושא רישוי הייצוא בין הרגולטור לבין מועצת הצמחים. ראוי לציין כי בפועל לא קיים כפל תהליכים, כיוון שהמועצה מסייעת לרגולטור במימוש סמכותו.
33. במסגרת גיבוש התכנית הרגולטור בחן מהם האינטרסים הציבוריים שחשוב לו לקדם. במסגרת הדיון נבחנו האינטרסים הציבוריים הבאים: ביקורת בריאות של התוצרת הצמחית; ביקורת איכות של התוצרת הצמחית; הבטחת תשתית הולמת לקליטה, בדיקה, מיון ואריזה באתרי הבדיקה; הגנה מפני קשרי מסחר לא הוגנים מצד היצואנים כלפי החקלאים החקלאים; הסדרת מספר היצואנים ואיסוף מידע על הייצוא כדי לנטר את מצבו ולנתח מגמות.
34. תחילה נפרט את עיקרי המסקנות לגבי כל אחד מן האינטרסים שנדונו ביחס לרישוי יצואני תוצרת טריה:
35. ביקורת בריאות של התוצרת הצמחית
- 35.1 האינטרס הציבורי הראשון במעלה כדי לשמר ולקדם את ענף הייצוא של תוצרת מן הצומח הוא פיקוח על היבטי בריאות הצמח (פיטוסניטציה). פיקוח זה חיוני על מנת לעמוד בהתחייבויות הבין לאומיות עליהם חתומה מדינת ישראל וכן כדי לעמוד בדרישות היבוא של מדינות היעד הנוגעות להכנסת צמחים ומוצרי צמחים לשטחן.
- 35.2 תוצרת צמחית עלולה להכיל נגעים שמסוכנים לצומח ועל כן היא מהווה סיכון חמור. הימצאות נגעים במשלוח מיוצא מישראל עלולה להביא לפסילת המשלוח (בהתאם לסוג הנגע ולדרישות מדינת היעד). בנוסף, תפיסת משלוח נגוע עלולה להביא להגבלה או לסגירה מוחלטת של הייצוא הישראלי אל שוקי היעד. ביקורת זו מבוצעת על ידי אנשי המקצוע של השירותים להגנת הצומח ולביקורת, אשר בהתאם להוראות מדינת היעד מבצעים בדיקות של המשלוחים עצמן ובמידת הצורך גם של חלקות הגידול.
- 35.3 פיקוח על היבטי בריאות מחייב בדיקה פרטנית של המשלוחים עצמם ולכן כלי רגולטורי מסוג רישיון עבור היצואן אינו מתאים לפיקוח על המשלוחים עצמם. נמצא שאין צורך שהרגולטור יעסוק בתחום זה, בהיותו גוף מטה בעל ראיית רוחב, במיוחד לאור הפעילות הענפה בנושא של השירותים להגנת הצומח ולביקורת.
- 35.4 יוער שהחוק לפיקוח על ייצור הצמח ושיווקו, התשע"א-2011 ("חוק הסטנדרטים"), שצפוי להיכנס לתוקף, יסדיר היבטים של בריאות הציבור ואת תקני האיכות הבסיסיים שלו לכל הצמחים המיוצרים והמשווקים הן בישראל והן בחול.
36. ביקורת איכות של התוצרת הצמחית
- 36.1 סוגיות מסחריות של איכות התוצרת (גודל, צבע, צורה, רמת סוכר וכו') נבדקות ומוסדרות לא אחת באמצעות רגולציה כופה או וולונטרית. באופן מסורתי החוק בישראל קבע הוראות איכות לגבי חלק

מן התוצרת הצמחית המיועדת ליצוא.⁶ גם פיקוח זה מבוצע על ידי השירותים להגנת הצומח ולביקורת, אשר מגיעים לאתרי הבדיקה ובודקים את התוצרת.

36.2. פיקוח על היבטי האיכות של המשלוחים מחייב בדיקה פרטנית של המשלוחים עצמם וכלי רגולטורי מסוג רישיון עבור היצואן אינו מתאים לפיקוח על המשלוחים עצמם. לכן נמצא שגם בעניין זה אין מקום למעורבות של הרגולטור, שהרי ממילא הגורם המקצועי שעוסק בנושא הם השירותים להגנת הצומח ולביקורת. יצויין כי לאחרונה התקבלה על ידי הנהלת המשרד החלטה לבטל את החובה לבצע בדיקות איכות, ולהפוך אותן לשירות על פי דרישת היצואן (וולונטרי).⁷

37. הבטחת תשתית הולמת לקליטה, בדיקה, מיון ואריזה באתרי הבדיקה

37.1. אתרי הבדיקה הם אבן יסוד הכרחי לתהליך היצוא גם במנותק מקיומו של מנגנון פיקוח ממשלתית על בריאות ואיכות התוצרת. התוצרת הטריה מועברת לאתר הבדיקה ושם היא נבדקת, ממוינת, נארזת, מסומנת, מומכלת (מועמסת אל תוך מכולת משא) ומועברת לנמל היצוא.

37.2. באתרי הבדיקה מבוצעים תהליכי הפיקוח והביקורת הממשלתיים וגם בדיקות על ידי גורמים מסחריים (היצואן, נציגי הלקוחות וכו'). התשתית באתרי הבדיקה כוללת את מבנה אתר הבדיקה (רכיבי המבנה, תקינותו, ניקיונו), את הציוד באתר הבדיקה, תשתית לשמירה על התוצרת (קירוי, חדר קירור, מיזוג אוויר, ניטור רמת הלחות), מתקנים לביצוע בדיקות וביקורת וכו'. בהיעדר תשתית מתאימה יפגעו הן התהליכים הלוגיסטיים, הן תהליכי הביקורת המסחרית והן תהליכי הפיקוח הממשלתיים.

37.3. אתרי הבדיקה מוסדרים כיום על ידי שני גורמים רגולטוריים במשרד: ראשית, במסגרת הליכי התכנון והבניה עליהם לעמוד בהוראות של הרשות לתכנון. שנית, שירות הביקורת בשירותים להגנת הצומח ולביקורת מבצע פעולות פיקוח באתרי הבדיקה. תנאי מקדמי לכך שמבקר יגיע לאתר בדיקה ויבצע בדיקה רגולטורית, הוא שאתר הבדיקה אושר מראש על ידי שירות הביקורת.

37.4. נמצא שיש מקום לבחון את התוכן של ההוראות הרגולטוריות הקיימות לעניין אתרי בדיקה, ולעדכן בהתאם. נראה שהמסגרות הנורמטיביות הקיימות – של הרשות לתכנון ושל השירותים להגנת הצומח ולביקורת – מהוות אכסניה מתאימה לעיגון הוראות נוספות בהקשר זה.

38. הגנה מפני ניצול של החקלאים על ידי היצואנים

38.1. סוגיית קשרי המסחר בין חקלאים לבין גורמים משווקים שונים (יצואנים, קמעונאים, סיטונאים וכו') נמצאת על סדר היום של המשרד בשנים האחרונות. בעניין זה יש לציין כי למשרד בכלל ולרגולטור בפרט מוכרות טענות של חקלאים אודות ניצול יחסי כוח בלתי שווים בין חקלאים למשווקים, בכדי להשיג יתרון מסחרי בלתי הוגן על חשבון החקלאים. ההסדרה של קשרי המסחר בין חקלאים ליצואנים מקבילה להסדרה של קשרי המסחר בין חקלאים למשווקים מקומיים של התוצרת בישראל.

38.2. בשנת 2015 נערך תהליך של הפחתת הנטל הרגולטורי בתחום רישוי סיטונאים לשיווק פירות וירקות. במסגרת התכנית נבחן מנגנון רישוי המשווקים הסיטונאיים ונמצא כי הוא אינו רלוונטי עוד ביחס לצרכים העדכניים הקיימים (שעיקרם צמצום כשלי שוק והבטחת מסחר יעיל והוגן בין

⁶ החוק לפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו, תשי"ד – 1954.

⁷ להרחבה ראו: משרד החקלאות "התכנית המשרדית להפחתת נטל רגולטורי – יצוא תוצרת טריה" (2017). זמין ב:

<https://goo.gl/eKToRD>

חקלאים למשווקים של תוצרת צמחית).⁸ לכן הוחלט על ביטול חובת הרישיון הסיטונאי למסחר בפירות ובירקות, ועל החלפתה בנורמות מחייבות שיפתרו את כשלי השוק המאפיינים את היחסים שבין חקלאים למשווקים של תוצרת צמחית. מכיוון שמדובר על שינוי רגולטורי שאינו הפחתת חובות ועלויות גרידא, החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה במשרד מובילה תהליך של בחינת הסוגיה לפי שיטת רגולציה חכמה (RIA). נכון למועד כתיבת שורות אלו, בחינת סוגיית קשרי המסחר בין חקלאים למשווקים נמצאת בעיצומה וטייטה חלקית של דוח בנושא פורסמה להערות הציבור.⁹

38.3. תופעת פערי כוח בשיווק תוצרת חקלאית משותפת הן לתוצרת לשיווק מקומי והן לתוצרת ליצוא. הוחלט כי סוגיית יחסי המסחר בין חקלאים למשווקים של תוצרת צמחית (ליצוא או לשיווק מקומי) תטופל במאוחד במסגרת ההסדר שיבחר במסגרת תהליך החקיקה החכמה שמנוהל במשרד, תוך היווצרות עם הרגולטור. עוד נמצא כי כלי הרישיון אינו מתאים לפיקוח מתמשך על התנהלות של יצואנים ומשווקים אחרים, שכן הוא מיועד בעיקר לבדיקה מקדמית של התנאים לקבלת רישיון. לפיכך הוחלט שהרגולטור לא יפעיל מנגנון רגולטורי לצורך הסדרת נושא זה, אלא ישתלב בתהליך ההסדרה שמובילה החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה.

39. הסדרת מספר היצואנים

39.1. במסגרת גיבוש התכנית נדונו סברות כי קיימת תופעה של ריבוי יצואנים אשר פוגעת בחקלאים, באיכות התוצרת הישראלית ובכושר התחרותיות שלה מול מדינות אחרות. ההנחה המסחרית בהקשר זה היא שבמשא ומתן מול לקוחות זרים, עדיף לחקלאי הישראלי שהתוצרת הישראלית תיוצא ב"יד אחת" כדי שיצואנים ישראלים לא יתחרו ביניהם ויקטינו את כושר המיקוח ביניהם. כאמור, כל ענף יצוא מתנהג כמעין שוק נפרד, עם מאפיינים ייחודיים לו ולעיתים קרובות גם זהות החקלאים, היצואנים והלקוחות משתנה ממוצר למוצר. בדיקה של ענפי היצוא העלתה שקיימת שונות רבה בין מוצרים וענפים שונים. עם זאת, ניתן לומר שברוב מוצרי היצוא המרכזיים, יצואנים בודדים מובילים את הענף (ומחזיקים יחד בכ-80% מהיקף השיווק ליצוא באותו ענף).

39.2. לכן נראה כי בפועל, לא קיימת תופעה רחבה של ריבוי יצואנים אשר עלולה להזיק לענף היצוא. ייתכן שהעובדה שחלק המעוסקים ביצוא הם שחקנים קטנים מזיקה לתדמית של היצוא הישראלי. בנוסף, כלי הרישוי לכשעצמו אינו מתאים להגבלת מספר השחקנים בשוק, אלא להצבת תנאים מהותיים לכניסה לשוק (כך שאם כל השחקנים יעמדו באותם תנאים, מספרם לא יפחת). למעט קביעת כללי התנהגות, לא קיימת מסגרת משפטית המאפשרת להגביל את מספר היצואנים.

39.3. יוער כי חוק המועצה (שהמנגנון מכוחו מעולם לא הופעל) ביקש לקדם מטרה הפוכה. סעיף 31א(א)(1) לחוק המועצה מציינ כי אחת המטרות של מנגנון ההיתרים תהיה "יצירת תנאים שיאפשרו הגדלת מספר היצואנים". כך שריבוי יצואנים אינו מהווה תופעה פסולה לכשעצמו.

39.4. לאור טעמים אלו ובהיעדר נתונים על קיומה של בעיה ברורה ומהותית, הוחלט שלא לעסוק בסוגיה זו בעת הזו.

⁸ ראו: משרד החקלאות "התכנית המשרדית להפחתת נטל רגולטורי – רישוי סיטונאים לשיווק פירות וירקות" (2016). זמין ב:

<https://goo.gl/eKToRD>

⁹ ראו: משרד החקלאות מפרסם פניה לציבור בנושא פערי כוח בשיווק פירות וירקות טריים - חלופות לאסדרה (13.8.2017). זמין ב:

http://www.moag.gov.il/yhidotmisrad/research_economy_strategy/regulatory_policy/publications/Pages/Regulatory_Report.aspx

40. איסוף מידע על היצוא כדי לנטר את מצבו ולנתח מגמות

- 40.1. ככלל, יש צורך במידע כדי לקבל החלטות מושכלות. פיקוח ותמיכה בענף היצוא החקלאי מחייב מידע רחב על הפעילות בשוק בכדי להכיר את המצב הנוכחי, לאתר כשלים ולזהות מגמות. המרכז לסחר חוץ פועל באפיקים מגוונים לעידוד היצוא. לצורך כך דרוש למשרד מידע על הפעילות בענף זה.
- 40.2. המחסור במידע אינו פוגע רק באפשרות של המשרד לעודד ולסייע ליצוא, הוא פוגע גם בחקלאים וביצואנים עצמם. בניגוד לשווקים אחרים אשר נהנים משפע מידע על הפעילות בהם, בתחום זה אין לעוסקים מידע על היקף הפעילות, הענפים השונים, מגמות (שווקים מתעוררים או דועכים וכו').
- 40.3. פרט למנגנון רישוי היצואנים, מידע אודות היצוא החקלאי אינו נאסף כיום באופן מיטבי. בהקשר זה נדרש איסוף עקבי של מידע בדפוסים המאפשרים ניתוח אמיתי. למנגנון רישוי היצואנים מגבלות בהקשר זה. ראשית, בבסיסו מדובר על מנגנון רישוי ולא על מנגנון שעיקרו חובת דיווח או חובת פרסום של נתונים. ככזה, המנגנון ממוקד בקבלת אישור מקדמי מראש ולא בדיווח בדיעבד. לכן המידע שנמסר על ידי היצואן (מגיש הבקשה) הוא מידע משוער אשר צופה פני עתיד (פרוספקטיבי) ולא מידע היסטורי מוצק. בנוסף, מאחר שדמי הטיפול המשולמים למועצה מושפעים מהיקף היצוא המבוקש, קיים חשש לעיוות הנתונים הנמסרים למועצה, בשל רצון של היצואנים לשלם סכום מופחת.
- 40.4. בסיכומו של דבר, אם מטרת הרגולטור היא לאסוף מידע מלא, מקיף ומדוייק על המתרחש בענף היצוא החקלאי, רישיון אינו הכלי הרגולטורי המתאים להשגת מטרה זו.
41. לאחר מכן נדונה סוגיית רישוי יצואני חומרי ריבוי. הפיקוח על יצוא של חומר ריבוי אינו ממוקד בדרישות מקדימות מן היבואן, אלא בהגנה על הקניין הרוחני של מפתחי הזנים, בכל הנוגע לפיתוחים של מנהל המחקר החקלאי במשרד החקלאות (מכון וולקני). מנגנון רישוי יצואני חומרי ריבוי מהווה אמצעי בקרה כדי לוודא שחומרי ריבוי שהקניין הרוחני בהם נמצא בבעלות מנהל המחקר החקלאי, לא ייוצאו מבלי שישולמו תמלוגים או זכויות שימוש אחרות למדינה. מדובר בשימוש בכלי רגולטורי שלטוני, כדי להגן על זכות בעלת אופי אזרחי של מנהל המחקר החקלאי, בשדה הקניין הרוחני. לאחר בחינה מקצועית של הסוגייה והתייעצות עם הלשכה המשפטית של המשרד, נמצא כי אין הצדקה להגן על הקניין הרוחני של מנהל המחקר החקלאי מדינה באמצעים רגולטוריים שלטוניים. ההגנה על זכויות קניין רוחני מוסדרות בחקיקה הישראלית ולנפגע מהפרת זכות זו עומדים סעדים שונים על פי דין.¹⁰ לפיכך נמצא שאין הצדקה או צורך במנגנון רישוי יצואני חומרי הריבוי.
42. מהניתוח עולה שמנגנון רישוי היצואנים הנוכחי אינו משרת אף אחת מן התכליות שהרגולטור שואף לקדם. על כן, במטרה לקדם את מטרות הרגולציה ובכדי לצמצם נטל רגולטורי שאינו נחוץ, הוחלט שאין הצדקה להותרת מנגנון רישוי היצואנים בתוקף. על בסיס ניתוח זה גובשה התכנית להפחתת נטל. לתכנית שלושה רכיבים עיקריים:
- 42.1. ביטול חובת רישיון היצוא והמנגנונים הנלווים אליו;
- 42.2. עדכון הדרישות הרגולטוריות לעניין התשתיות באתרי הבדיקה ושל דפוסי הבדיקות בהם כדי להבטיח תשתית נאותה;
- 42.3. עיגון דרישת דיווח מידע על הייצוא בפועל שתאפשר לרגולטור לקבל דיווחים מלאים ומדוייקים על בסיס קבוע.

¹⁰ ראו: חוק זכויות מטפחים, התשל"ג – 1973.

ב. פרטי התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

43. ביטול חובת רישיון היצוא והמנגנונים הנלווים אליו

- 43.1. כאמור לעיל, האינטרסים הציבוריים החשובים בעיני הרגולטור בתחום רישוי יצואני תוצרת טרייה הם ביקורת בריאות של התוצרת הצמחית; ביקורת איכות של התוצרת הצמחית בשינויים רגולטוריים מוסכמים;¹¹ הבטחת תשתית הולמת לקליטה, בדיקה, מיון ואריזה באתרי הבדיקה; הגנה מפני ניצול של החקלאים על ידי היצואנים; הסדרת מספר היצואנים ואיסוף מידע על היצוא. כאמור, מנגנון רישוי היצואנים בוחן תנאים מקדמיים המהווים תנאי סף לעיסוק ביצוא תוצרת צמחית. כפי שהוסבר, מנגנון הרישיון לא מאפשר לקבוע נורמות מחייבות לאורך זמן, לא יכול להסדיר פיקוח פרטני על משלוחי התוצרת עצמם (אלא רק על היצואן) ולא מתאים להסדרת יתר האינטרסים. כמו כן, קיימים מנגנונים רגולטוריים לטיפול באינטרסים אלו (ובימים אלו המשרד מגבש מנגנון חדש להסדרת יחסי המסחר בין חקלאים למשווקים).
- 43.2. מבין האינטרסים שהרגולטור מצא שמתפקידו לקבוע רגולציה שתעסוק בהבטחת תשתית הולמת לקליטה, בדיקה, מיון ואריזה באתרי הבדיקה ובאיסוף מידע על היצוא.
- 43.3. כמו כן נמצא כי כיום אין הצדקה רגולטורית לשימוש במנגנון רישוי היצואנים לגבי יצוא של חומרי ריבוי.
- 43.4. לפיכך, קיומו של מנגנון רישוי היצואנים במתכונתו הנוכחית אינו משרת את היעדים של הרגולטור ולכן מטילים על ציבור היצואנים והחקלאים נטל רגולטורי, שאין בצידו תועלת לאינטרס הציבורי.
- 43.5. על כן הוחלט לבטל את מנגנון רישוי היצואנים. לשם כך הרגולטור יפעל לתיקון חוק המועצה כך שיבוטלו ההוראות לעניין רישוי היצואנים שבסעיפים 31, 31 א ו-31ב לחוק. במקביל הרגולטור יפעל לתיקון צו יצוא חופשי בכדי להסיר את עצמו מן התוספת השלישית, לצד פרטי המכס המהווים תוצרת מן הצומח.

44. עדכון הדרישות הרגולטוריות לעניין התשתיות באתרי הבדיקה כדי להבטיח תשתית נאותה

- 44.1. כאמור כיום אישור אתרי הבדיקה ובחינת המתקנים המצויים בהם מוסדרים כיום על ידי שני גורמים רגולטוריים במשרד: על ידי רשות התכנון - במסגרת הליכי התכנון והבניה; וכן על ידי שירות הביקורת בשירותים להגנת הצומח ולביקורת - במסגרת אישור אתרי הבדיקה כאתרים מאושרים לביצוע ביקורת ליצוא. כאמור לעיל, חוק הסטנדרטים, צפוי להסדיר את איכות התוצרת הצמחית בישראל ובריאות הציבור.
- 44.2. במסגרת התכנית הוחלט כי הרגולטור ישתלב בתהליכי אישור הבדיקה הקיימים, ויוסיף הוראות נחוצות לרשימת הדרישות הנבדקות על ידי שני גורמים אלו, כדי להבטיח קיומה של תשתית שתאפשר את איכות תהליכי המיון, הבדיקה והאריזה.
- 44.3. בכך יוכל הרגולטור לוודא כי תהליך האריזה ליצוא נעשה על ידי אתרי בדיקה בעלי מיומנות ותנאים מתאימים לכך, כתחליף למנגנון הרישוי הנוכחי.

¹¹ לאחרונה הנהלת המשרד החליטה כי ביקורת איכות ליצוא תבוצע על פי בקשת היצואן / המגדל, ללא חובה.

44.4. מומלץ כי הליך הרישוי החוקי הקיים היום (מכח צו ייצוא חופשי) יתבטל עם סיום ההליכים לרישוי ופיקוח כמצוין לעיל.

45. עיגון דרישת דיווח מידע שתאפשר לרגולטור לקבל דיווחים מלאים ומדויקים על בסיס קבוע

45.1. המידע לגבי היצוא בפועל הוא נקודה קריטית, הלוקה כיום בחסר. כבר בעבודה האסטרטגית שנעשתה לגבי עתיד היצוא החקלאי שהוכנה בשיתוף מכון ואומצה על-ידי הנהלת המשרד; זוהה הצורך לאסוף מידע אמין לגבי היצוא החקלאי, ולעשות זאת קרוב לזמן אמת ככל שניתן. נתונים אלו יסיעו למימוש אחריות המשרד לסיוע ותמיכה ביצוא החקלאי.

45.2. משרד החקלאות מתכנן הקצאת תקציב משמעותית לטובת קידום היצוא באופנים שונים בשנים הקרובות. על מנת שכספי ציבור אלו יוקצו בצורה אפקטיבית ויעיל נדרש מידע על היצוא המסווג לפי יצואן, לפי גידול וכו'.

45.3. מידע אמין ומדויק לגבי נתוני היצוא בפועל חשוב לא רק לסחר חוץ ותמיכה ביצוא אלה גם לתמיכות נוספות של המשרד בגידולים חדשים, והשלכות רוחביות על פעילות נוספות של שירותי ההדרכה, פעילות השקעה ותמיכה. שנכון שיבוצעו על בסיס מסד נתונים אמין ונכון.

45.4. על כן הוחלט במסגרת התכנית כי נתוני היצוא של תוצרת ייאספו מכלל היצואנים.

45.5. דיווח זה ייעשה באמצעות מועצת הצמחים או באמצעות תהליך הדיווח הקיים של היצואנים מול המכס. המשרד יקפיד על כך שדרישות המידע שיתלבו בתהליכי עבודה קיימים, שהמידע יאסף באמצעים ממוכנים (הן כדי להקל על היצואנים והן כדי שניתן יהיה לאגור ולעבד אותו). יאסף מידע בסיסי שניתן לעיבוד: זהות היצואן, סוג הצורך וכמות התוצרת. ייתכן שבהמשך יאספו נתונים נוספים.

45.6. צעד זה יאפשר לקבל נתונים איכותיים ומדויקים אודות היצוא הישראלי, ולנהל אותו באופן ממוחשב, המאפשר לבצע עיבוד וניתוח שלהם, תוך מאמץ מינימלי מצד היצואן.

ג. כימות עלויות הרגולציה

46. במסגרת התהליך יושמה מתודולוגיית כימות איכותנית. כימות העלויות נעשה רק ביחס לעלויות הישירות של הרגולציה ואינו כולל עלויות עקיפות, עלויות אלטרנטיביות ועלויות משקיות. מתודולוגיית הכימות התבססה על שני מקורות:

46.1. הספר השלישי במדריך הממשלתי להפחתת הנטל הרגולטורי (2015);

46.2. מדריך ה-OECD לכימות עלויות רגולציה:

OECD Regulatory Compliance Cost Assessment Guidance (2014)

47. כימות עלויות הרגולציה החל במסגרת איסוף המידע בציר בעלי העניין, כחלק מהפגישות עם בעלי העניין והשולחנות העגולים שנערכו. התהליכים המרכזיים שמופו בשלב ניתוח הרגולציה פורקו לתתי-תהליכים, אשר מהם נגזרו החובות הרגולטוריות הפרטניות. מתוך כל חובה נותחו הפעולות שעל בעלי העניין לבצע כדי

לעמוד בה. רכיבי העלות של כל פעולה כומתו באמצעות מידע פרטני מבעלי העניין, נתונים שהתקבלו מהרגולטור ונתונים משקיים (למשל, שכר טרחת עורך דין).

48. תחשיב הכימות מביא בחשבון את השכיחות היחסית של רכיבי עלות הרגולציה. כימות העלויות כולל התייחסות לתוחלת של כל פעולה (תדירות הבדיקות; תדירות חידוש רישיון; שיעור הבקשות שמועברות לבחינה מעמיקה) ו"לנתח השוק" (מתוך כלל התהליכים אצל הרגולטור) של חובות, פעולות ורכיבי עלות (למשל, עלויות בדיקה שנערכת עבור מוצר או תהליך מסוג מוגדר שוכללו לפי "נתח השוק" שלהם בהשוואה ליתר החובות או התהליכים המקבילים).

49. במסגרת התכנית הוחלט לבטל את חובת קבלת רישיון היצואן. החלטה זו צפויה לבטל את כל החובות הקיימות היום ובהתאם את מלוא העלויות הכרוכות בהן. עם זאת, על מנת לאפשר בקרה ואיסוף מידע על פעילות היצוא הוחלט לפעול כדי שהיצואנים ידווחו על הטובין שהם מייצאים. המשרד יפעל לאסוף את המידע באמצעות מנגנונים קיימים (כמו דיווח למכס), שלא יטילו עלויות נוספות על היצואנים. כן הוחלט לפעול כדי להבטיח שאתרי הבדיקה מצויידיים בתשתית המינמלית להבטחת איכות הולמת. מנגנונים אלו לא הוגדרו באופן סופי ולכן הוחלט, מטעמי שמרנות, להביא בחשבון שיוטלו הוראות דיווח חדשות ולכן הובאה בחשבון עלות משקית של 210,000 ₪ בשנה (לפי זמן העבודה שיידרש כדי לעמוד בדרישות מסירת מידע). בפועל ייתכן שהעלויות לאחר ביצוע התכנית יהיו נמוכות יותר.

50. כימות העלויות מבחין בין עלויות במישור הדרישות ועלויות במישור הבירוקרטיה.¹²

ד. ניתוח השפעות התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

ד.1. שינויים בבירוקרטיה

51. במסגרת ביטול חובת קבלת רישיון היצואן יבוטלו כל הדרישות הקיימות היום. מדובר בהפחתה של 100% מעלויות הרגולציה (והבירוקרטיה) שהן 2,129,000 ₪ ו-1,800 ימי המתנה בשנה.

52. כאמור, הוחלט להניח שגם לאחר ביטול מנגנון הרישוי, יחולו הוראות לעניין מסירת מידע. על פי תחשיב זה התכנית צפויה להפחית 93% מהעלות הישירה של הבירוקרטיה: יופחתו 90% מהעלויות הכספיות של הבירוקרטיה ו-100% מימי המתנה. בסה"כ צפויה התכנית לחסוך למשק 1,919,000 ש"ח בעלויות הישירות של הבירוקרטיה.

ד.2. שינויים בדרישות הרגולציה

53. לא רלוונטי. הרגולציה לא כללה דרישות מהותיות.

ד.3. התאמה של הדרישות הטכניות למקובל בעולם

¹² בסעיף ההגדרות של החלטת ממשלה 2118 מיום 22.10.2014 בנושא "הפחתת הנטל הרגולטורי" הוגדרו המונחים הבאים: "עלות העמידה בדרישות הרגולציה – העלות הישירה הכרוכה בעמידה בדרישות התוכן של הרגולציה"; "עלות הבירוקרטיה – העלות הישירה הנובעת מתהליכי העבודה מול הרגולטור כגון חובות דיווח, הגשת בקשות וטפסים, קבלת רישיונות, זמני המתנה וכו'".

נספח א' – כימות הפחתת עלויות הרגולציה

הטבלה הבאה מציגה את עלויות הרגולציה במסגרת התהליכים השונים, לפני התכנית ולאחריה. הטבלה מציגה את סך העלויות הישירות למשק לפי תחשיב מצרפי.

מספר התהליך	שם התהליך	סוג עלות	עלות מצב קיים	עלות לאחר תכנית
1	קבלת רישיון יצוא	עלות בירוקרטיה – כסף (₪)	2,129,000	210,000
		עלות בירוקרטיה - ימי המתנה	1,800	0
		עלות דרישות – כסף (₪)	-	0

עלות לאחר ההפחתה			עלות רגולציה קיימת		
עלות בירוקרטיה - ימי המתנה	עלות בירוקרטיה – כסף (₪)	עלות דרישות – כסף (₪)	עלות בירוקרטיה - ימי המתנה	עלות בירוקרטיה – כסף (₪)	עלות דרישות – כסף (₪)
0	₪ 210,000	0	1,800	2,129,000	0

הפחתה באחוזים	סה"כ חסכון
100% 90% 0%	1,800 ₪ 1,919,000

בירוקרטיה	דרישות	סה"כ הפחתה משוכללת באחוזים
93%	0%	

נספח ב' – פירוט הסוגיות הרגולטוריות שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית

כל הסוגיות שהועלו קיבלו מענה במסגרת התכנית, כיוון שהוחלט להפסיק את מנגנון רישוי היצואנים.

נספח ג' – תכנית עבודה לביצוע התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

מועדי הביצוע של משימות הלשכה המשפטית כפופים לאישור סופי של תכנית העבודה על ידי מנכ"ל המשרד.

מספר משימה	שם משימה	מדד	אחראי	תאריך סיום	שותפים
1.	ביטול חובת רישוי היצואנים – צו יצוא חופשי	העברת טיוטת תיקון של צו יצוא חופשי, למשרד הכלכלה והתעשייה	גלעד אלירז, מנהל אגף סחר חוץ	1.12.2018	לשכה משפטית
2.	ביטול חובת רישוי היצואנים – חוק מועצת הצמחים	העברת טיוטת תיקון של חוק מועצת הצמחים, למשרד המשפטים	עו"ד תמי מור, לשכה משפטית	31.12.2018	